Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1021 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 17 ՅՈՒԼԻՍ 1879

ԼՐԱԳԻՐ

ՏՆՕՐԷՆ ԽՄԲԱԳԻՐ
ԵՒ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
ՆԻԿ. Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Ղալաթիա Պէրչէմպէ Բազար Խրճի խանի դէմը Կամար փողոց թիւ 12

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԵՐԹԸ 20 ՓՐ. ԱՐԾԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ոսկեդրամ
Կ. Պոլսոյ համար
Տարեկան ղրշ. 100
Վեցամսեայ » 50
Եռամսեայ » 25
Գաւառաց համար
Տարեկան ղրշ. 150
Վեցամսեայ » 75
Եռամսեայ » 40
Օտար երկիր տարին 40 Ֆր.ք.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՓԱՐՍԿԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Բ.

Ա. Թ. Յ. Փ.

Սիրելի բարեկամ,

Այս անգամ կուզեմ յայտնել ձեզ իմ կարծիքս թէ ինչպէս պէտք է մեր ժողովրդին բարքը փոխել արմատապէս և զայն կենաց շաւղին մէջ դնել։ Բնութեան մէջ ամեն բան կեն- կաղապարէ. անտառին մէջ որոտացող աւիծը՝ ինչպէս խոտերու ներքև բզզացող միջատը, արևուն դէմ ծափ տալով որոտացող արծուին՝ որպէս թուփի մը վրայ թափառող ճնճղուկը։ Ովկիանու անդունդը չափելով անդունդ կէտը և չնչին ձկնիկը, ամեն բան կենաց հետամուտ է. Պատերազմ՝ ապրելու համար, մա՛հ՝ կեանք տալու համար, այս է նորա խաղը։ Ասոր համար գիշերին իրուն ծովուն երեսը կ'հսկէ ողորմելի ամերիկացի հնդիկն, որպէս զի անդադարութեան իր երեսին նետած ուռկէն կեղևէն իր կեանքը քաշէ դուրս հանէ, կենաց համար հրացան իյուս բարձած իր աղօթքը կատարելով ժայռի մը ետև կ'դարանի վայրագ Փիրուզ՝ անգորդին կեանքը խլելու։ Այսպէս ռամկին համար ամեն ինչ՝ չար ճակատագիր, ատող և ուրիշ անթիւ ցնորական երևոյթներ, էակներ են, այլ ուսման դոյզն ինչ հետամուտ մարդուն՝ ամեն երևոյթ բնական հարկի մը բանադատութիւն է։ Զնչին միջատէն սկսեալ մինչև մարդկային կազմակերպեալ ընկերութիւնները իւրաքանչիւրն իր բարուց և հանճարին իրեն համար ստեղծած միջոցներուն համեմատութեամբը երջանիկ կամ ապերջանիկ, երկարակեաց կամ վաղամեռիկ կ'լինի, ինչո՞ւ թափառական ցեղերն իրենց հայրենիքը երկու կտոր փայտի և կտոր մը կտաւի մէջ ամփոփելով, աստանդական և ողորմելի կեանք կ'վարեն, զի իրենց բարուց նկարագիրն այնպէս տրամադրած է, ինչո՞ւ երեսուն միլիոն անգղիացիք 200 միլիոն հնդկի վրայ կ'ճոխանան, զի իր բարք հանճարին թելից է առած և հանճարն իր «ոյժը» բազմապատկած, ինչո՞ւ ափ մը քիւրտեր իրենցմէ բազմապատիկ թուով հայերը կ'կեղեքեն, զի բարքը մեռուցեր են հայուն ոյժը. և ի՞նչ են բարք, եթէ ոչ՝ մասամբ մը «արեան ժառանգական ազդեցութիւն» և մեծ մասամբ «կրթութեան հետևանք»։ Արդ տեսնենք թէ ի՞նչ է մեր կրթութիւն, և ի՞նչ մեր բարք։

Ընդհանրապէս ժառանգական մասամբ կերևի թէ մեր ազգը Հնդիկ Արիական ցեղին մէկ քրմական ընտանիքէն սերած է, անոր համար իր ամենէն հին աւանդութիւններն կրօնական նկարագրով տոգորուած են. Աւելցուր ասոնց վրայ և կրօնի գրեթէ հնարիչ եղող Սեմական ցեղին՝ այսինքն Ասորւոց, Արաբաց և Եփրայեցւոց հետ մեր ազգին ունեցած սերտ յարաբերութիւնները, և այն ատեն մեր «կրօնական-ժառանգական» զգացման ի՛նչ աստիճան ուժգին լինելը կ'հասկցուի։

Կրթութեան գալով՝ երեք գլխաւոր աղբիւրներէ կ'ընդունին ազգեր զայդ. —մայրերէ, կղերէ, օրէնքներէ կամ իւրերէ. Արդ տեսնենք թէ ասոնք ի՛նչ դասեր տուած են Հայուն։

Մայրեր շարունակ անոր օրրանէն սկսեալ՝ «ալիւճիւկ, տաճիկ, պարսիկ, քիւրտ, դև, դըժոխք, ահաւոր դատաստան, կայրէ կարաս, մազէ կամուրջ, գեհենի կրակ, Խրլըխ» և ն. ահաւոր նկարներով պաշարած են խեղճ տղեկին երևակայութիւնը։ Եկեղեցականները՝ շարունակ «մի՛ կալ հակառակ չարին, թէ մէկ երեսիդ զարնեն՝ միւսը դարձուր, բաճկոնդ ուզողին՝ շապիկդ ալ հանէ պատրաստ բռնէ» կ'ըսէին անբնական խրատներով թշուառին հոգին կաշկանդեր են։

Օրէնքներ՝ շարունակ այս տարտամ ազգին գլխուն վերայ պատիժ, հալածանք, Դամոկլեսի սրոյն նման կախելով՝ անոր ուղեղն ու արիւնը ցամքեցուցեր են, և այսպէս այս երեք շարաշուք կրթութիւնները ազգը գիտկնացուցած՝ նետեր են մարդկութեան անցած շաւղին վրայ՝ որպէսզի ամենքն ալ ոտնհար լինելով անցնին երթան։

Մեծանուն Տավրէն Անկլիացի գիտնականը իր հնդամեայ ճանապարհորդութեան գրքին մէջ կ'պատմէ թէ՝ «Օր մ'Ամերիկացի գերի մ'ինձ առաջնորդուած անտառ մը կերթայի բնագիտական քննութիւններ ընելու։ Ճանբան խօսակցելու միջոցին գիտուածով ձեռքիս շարժումը հնդկին երեսին դիմացէն անցաւ. ողորմելին սարսափահար՝ աչքերը չրջեց, դէմքը ծամածռեց, ձեռները աղաչաւոր կերպով առ իս տարածեց կարծելով թէ իրեն պիտի զարնէի. այս տեսարանը ամօթ եւ զղջանք ազդեց յիս՝ խորհելով որ այս ալ ինձ նման մարդ էր և գերութիւնը այս անարգ վիճակին հասուցած էր զինքը»։ Ահա օրինաց կրթութիւնը։ Դարձեալ նոյն հեղինակը կ'գրէ թէ Թայիթիի բնակիչները՝ տակաւին միսիօնարներն հոն ոտք չը կոխած՝ ուրախ, զուարթ, խաղ և խայտանք ժողովուրդ մ'էին. իսկ հիմա տրտում և լուռ են, միսիօնարաց անունը բաւական է այս վայրենիներն ահաբեկ ընելու . . .

Օր մը, կ'գրէ դարձեալ Տավրէն, մէկ երկու Թայիթիցի վայրենեաց օղի տուի, ասոնք բայց մատուընին բերաննուն վրայ դնելով ըսին «միսիօնա՛ր միսիօնա՛ր», խեղճերը կ'վախնային որ միսիօնարները կ'իմանային, ահա կրօնական կրթութիւնը, և այս վայրենիները հազիւ 30 տարիէ ի վեր միսիօնարաց «շնորհը» կ'վայելէին։ Եւ միթէ այս կրթութեան աղետալի փորձերը չենք տեսներ ամեն օր գաւառներուն մէջ մեր ազգայնոց վրայ։ Ինչո՞ւ Տիգրանակերտցին իր անմեղ մանկիկներուն հորը նետուելով ողորմելի մահը կ'տեսնէ և չյուզուիր, «վրէժ չպահանջեր ատոնցմէ» իսկ առաջնորդական վէճի մէջ իր հայրենակցած դէմ դիւցազն կ'կտրի, ինչո՞ւ Սեբաստացին գաղան Ալիի մը օձիքը կ'թողու որ ութամեայ հայ մանկան ծաղիկը խամրէ իւր պիղծ շնչովը, և առաջնորդական խնդրոյ համար տարիներով ազգ և պատրիարքարան կ'յուզէ, զի Սեբաստիա Հայաստանի ամենէն բարեպաշտ գաւառն է՝ ինչպէս ըսած է Սրուանձտեանց իւր Թորոս եղբայր անուն անմահ գործին մէջ, վասն զի հոն ճգնաւորաց երկիր է։

Ո՛հ, զայրոյթը մարդ կ'խեղդէ. բարեկամ, երբ կիմանամ Մշեցի մը իւր կնոջ իւր իսկ առաջը բռնաբարուիլը, կ'տեսնէ և կուգայ Պատրիարքարան աղերսագիր տալու, ուրիշ մը իւր կնոջ քրդէ մը յափշտակուիլը կ'տեսնէ և վրէժ առնելու համար ինքզինք կ'կախէ, անարգ մահուամբ կ'սատկի . . . ինչո՞ւ, կաղաչեմ քեզ, ո՞չ ապաքէն մեծ մասամբ մեր խեղճ մարց և տգէտ ու անպիտան քարոզիչներու, տէր պապաներուն շնորհն է այս, ինչո՞ւ Կարնեցին իւր պատւոյն դիտակցութեամբն վառուած արդարութիւն կընէ . . . վասն զի իւր բարքը խիստ տարբեր է Հայաստանի միւս կողմերէն, ինչո՞ւ արծաթապաշտ Երեւմեա մը

ազգին պատիւը Ցուդայաբար կ'ծախէ այսպիսի փափուկ ժամանակին մը մէջ, մեծազօր քաղաքակիրթ ազգի մը դեսպանը կ'վշտացնէ, և տակաւին ի վան կ'նստի և ժողովուրդն տնտարբեր կ'գտնուի՛ ցարդ . . . տակաւին անթիւ հարցումներ կրնանք ընել և ուղիղ բանը միշտ նոյն պատասխանը պիտի տայ մեզ ։

Արդ. եթէ այսուհետև մարդկային ընկերութեան մէջ ապրելու միտք ունիմք՝ պէտք է հիմնովին փոխենք մեր դաստիարակութեան ուղղութիւնը, եթէ օրէնքն ամբողջապէս մեր ձեռքը չէ զմեզ վերակացմելու համար, տակաւին շատ զօրեղ միջոցներ ունիմք, մայրեր, վարժապետներ, վարդապետներ, ժամ է որ մեր եկեղեցականները իրենց մեղքը քաւեն, զի ինչ չարիք որ ճիզվիթն «գիտութեամբ» և «վատութեամբ» գործեր է, մեր կղերը զայն տգիտութեամբ և պարզմտութեամբ հասուցեր է ազգին, արդիւնքը նոյնն է, յանցանաց ծանրութիւնը նոյնչափ ։

Պէտք է որ այսուհետև մեր բարքովը սորվենք մեզ լաւագոյն օրէնք տալ, «ինչ են օրէնք առանց բարուց» լատին առածը, որ լորտ Սալիզպըրի բերնով իբրև չանթ և խրատ ուղղուեցաւ մեռած ազգերու, պէտք է այս՝ մեր տուներուն ամեն յարկերը, մեր սրտերուն ամեն խորշերը դրոշմենք և հաւատանք անկեղծօրէն որ Սալիզպըրի այս խօսքը մեզ համար աւելի փրկաւէտ դաս է քան թէ միւս հայասէր ազնիւ լորտերու համակրական ցոյցերն ։

Բայց թէ ինչպէ՞ս սկսելու է։ Նախ՝ ինչպէս ըսինք՝ մայր, վարժապետ, վարդապետ, բոլորովին իրենց մինչև ցարդ հետևած ուղղութիւնը փոխելու են. երկրորդ՝ նախնական կրթութիւնը ոչ միայն դպրոցական, այլ կրնամք ըսել աւելի հասակաւորաց պարտաւորիչ ընել ջանալու է, անոնց հասկըցնել թէ այս աշխարհք տանջանարան մը չէ՝ ինչպէս իրենց հաւատացուցեր են մինչև ցարդ կարգ մ'ապուշներ, այլ բնութեան գեղեցկութիւններն վայելելու, երջանիկ կեանք տանելու վայր մ'է։ Մեր ազգին բարուցը մէջ արմատական նորոգում մտցնելու հարկն քանի մ'ամիս յառաջ յայտնած է հանճարեղ փիլիսոփայն իր վանէն գրած նամակին մէջ. Դատուանայ նոր վարժարանին բացմանն առթիւ կենդանի-մեռեալ հայ մանուկներ տեսած էր. և իբրև դիտող ու խոհուն միտք՝ հասկցեր է որ անձնազըրկութեան չար հետևանքն էր այն, այն անձնազրկութեան՝ որ ոչ այնչափ աղքատութեան՝ որչափ նախապաշարման արդիւնք է։

Եթէ ինձ ըսէին հասակաւորաց և մանր գեղացի տըղոց իսկ ուսման ծրագիր մը պատրաստել, կ'առաջարկէի մեր հայրենիքը լուսաւորելու պաշտօն ստանձնող ազնիւ երիտասարդաց ընկերութեանցը հետևեալքը, հայ լեզուի ուսումն՝ լրագիր մը հասկընալու չափ, քիչ շատ մաքուր գիր, թուաբանական չորս գործողութիւնք, այրական երաժշտութիւն, մարմնամարզ և ժողովրդական խաղեր որոշեալ օրերու մէջ, Մանաւանդ այս վերջին երեքն առհասարակ ամեն հասակի և սեռի պարտաւորիչ կընէի։ Երաժշտութիւնը թէ հին և թէ նոր ազգաց մէջ՝ հրաշքներ գործած, իսկ մարմնամարզը արթնութեան, արագութեան ամենէն գլխաւոր պայմանն է, 3 հազար տարիներէ ի վեր բանաստեղծութեան իբր Աստուած պաշտուող Հոմերի Իլիականին կարդացողները հարկաւ գիտած են՝ որ Հոմերի Յունաց ազգին տուած ամենէն փառաւոր տիտղոսներէն մին է «քաջաբարձ Աքայեցիք» բառը, իսկ իր դիւցազնին Աքիլլեայ համար ըսուած ամենէն սիրելի տիտղոսն է «քաջոտն երագոտն Աքիլլէս» ասութիւնը։ Պատմութեան քիչ մը հմտութիւն ունեցողները գիտեն թէ Յունաց մէջ մարմնամարզը իր ամեն ճիւղերովը վերջին աստիճանի կատարելութեան հասած էր։

Ահա այս կերպով, սիրելի բարեկամ, ոչ մէկ սերունդ՝ և ոչ կէս սերունդ հարկ է քսանիս, այս ժողովրդեան բարքը, որինը մաքրելու, և անոր նոր կեանք՝ նոր լոյս տալու։ Ընդհանուր ջանքև անկարելին ոչ ևս գոյ մեզ համար։ Մնաս բարով

քոյդ

Նշան Մուրատեան

Կ'լսեմք թէ տեղւոյս պանդուխտ Մշեցիք այս անգամ խմբովին պատր. փոխ. Իզմիրլեան սրբազանին դիմեր են, թախանձանօք պնդելու թէ ինչպէս որ սրբազան տիրոջս Ցոկորք վարչութեան ձեռօքը Ոստիկանութեան յանձնեցաւ, այնպէս ալ պատահն զանի ոստիկանութեան ընդունէն, յաբում ցորդ կ'հեծէ յետին խեղճութեան մէջ ։

—Մարաշէն նորէն հեռագիր զարկեր են Պատրիարքարանին՝ բանտարկեալ տղոց յնինք, բանտին դարշահոտ եւ անհանդուրժելի վիճակը նկարագրելով. և Ազգ. վարչութեան ու բարեխնամ կառավարութեան ուշադրութիւնն ու գութը իրենց այս խղճալի վիճակին վրայ հրաւիրելով.

—Իւսկ. Ս. Խաչի քարոզիչ Արժ. Ճերմակեան Մ. վարդապետին՝ պատւոյ փոխարինութեան համար բացած դատը անցեալ շաբթու զառաջինն կըրօն. ժողովոյ առեանն ելնելով, յաջորդ դատաստանը վաղուան նիստին թողուեր է, ուր և հըրաւիրեալ են ներկայանալու նոյն եկեղեցւոյ թաղ. խորհրդոյ անդամք, ինչպէս նաև Օրմանեան Հ. Մաղաքիա վարդապետը։

Կիմանամք թէ հասարակութենէն ալ մաս մը վաղը կրօն. ժողովոյ պիտի ներկայանայ եղեր դատաստանին հրապարակային ըլլալը խնդրելու.

—Ատաբազարի մէջ Իպրահիմ պէյի ձեռօք կատարուած քննութիւններէն և կառավարական անդամները պաշտօնանկ ընելով զանոնք դատաստանի ենթարկելէն յետոյ, կիմանամք թէ այս անգամ ալ բարենորոգմանց յանձնաժողով մը կազմեր է, 4ը տաճիկ, 4ը հայ, 2ը բողոքական և 2 ալ յոյն ընդամենը 12 անդամէ բաղկացեալ, իր իսկ նախագահութեանը ներքև, որն որ Ատաբազարի վիճակին ապահովութեանը և վարչական բարւոքմանը համար հարկ եղած միջոցները պիտի խորհի և որոշէ, զայնս Բ. Դրնէն վաւերացնել տալով գործադրելու։

Այս առթիւ կ'հաւաստեն մեզ թէ յիշեալ յանձնաժողովոյ անդամակցելու համար ընտրուած բողոքականներէն 1 հայ և 1 տաճիկ, միասեղ Նիկոմիդիայէն Ատաբազար երթալու առեննին, ճանբան Չէրքէզը վըրանին յարձակելով տաճիկ բողոքականին ձին կ'յափշտակեն ու կ'տանին։ Իսկ երբ բողոքականք Ատարազար հասնելով գործը կիմացնեն. Իպրահիմ պէյ մարդ հանելով Չէրքէզներուն ետևէն, կորսուած ձին գտնել ու բերել կ'տայ. Չէրքէզք պատասխանելով թէ «չեն գիտեր եղեր որ սոր բողոքականին ձին եղած ըլլայ, անոր համար առեր են.»

—Արոյոնպէկէն ալ կ'ծանուցանեն մեզ թէ՝ անցեալ գշ. օր նոյն գիւղէն 20ի չափ կէյվէցի և չիչակայններէն ալ ճանբորդաց կարաւան մը, մեծ մասը հայ ըլլալով ճանբան զինեալ 6 Չէրքէզներէ կ'կողոպտուին և մէկ քանին ալ կ'վիրաւորուին։

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

Աղեքսանդրիայէն յա. 19 թուականաւ հետևեալ հեռագիրը քաշուած է եւրոպական լրագրաց ։

«Բ. Դուռն եգիպտ. հարկին անվճար մնացած մասերուն համար 200 000 եգիպտ. ոսկւոյ փոխանակագիր մը քաշեց երեք օր պայմանաժամաւ, զոր Եգիպտոսի կառավարութեան ներկայացին։ Եգիպտ. կառավարութիւնը կ'պահանջէ որ վերջին պատերազմին ժամանակ տուած զէնքերուն և ռազմամթերաց արժէքին փոխարէն գումար մը հանուի վերոյիշեալ 200 000 ոսկիէն։ Տէրութեանց ընդհանուր հիւպատոսները գործը կարգադրել կ'ջանան այժմ։»

Լոնտրայէն եկած վերջին հեռագրաց նայելով, այս գործը մայրաքաղաքիս մէջ պիտի կարգադրի Օսմանեան և Եգիպտական պատուիրակաց միջոցաւ.

—Պ. Կամպէթթա վերջերս Բարիզի մէջ խրախճանաց ամենաշքեղ հանդէս մը տուեր էր 4000 հոգիի, ուր սակայն կանայք կ'պակսէին, և որոց տեղ կրնային բանել բազմաթիւ բարձրաստիճան սպայից շքեղ ու փառազարդ համազգեստներն, և այս հանդիսին համար երգող և պարող անձանց, ինչպէս նաև հրաւիրուած զուարճացուցիչ ըմպելեաց և ուտելեաց մեծարանաց համար մինչև 4000 ոսկի ծախք մը գացած ըլլալ կ'հաշուի.

Բարիզցիք, որք ամեն բանի մէջ հանրապետական խիստ անաչառութիւն մ'իգործ կ'դնեն, զԿամպէթթա իրենց քաղաքագիտական ասպարէզի մէջ քշած ըլլալնուն հակառակ, այժմ կը հարցնեն իրենք իրենց՝ թէ այսքան առատին ծախք մ'ընելու համար ուստի է Պ. Կամպէթթայի հարստութիւնը, որ իբրև երեսփ. խորհրդարանի նախագահ՝ Պետութեան գլխաւոր անձանց նախրապետական կարգին մէջ երրորդ անձն ըլլալով, իր տուած սոյն տօնահանդէսը իր չքեղութեամբը բաղդիցս գերազանցեր է Պ. Կրէվիի և միւս պաշտօնէից տուած տօնահանդէսներն ։

Այս անախորժ տպաւորութիւն մը յառաջ բերող հարցմանց պատասխանելու համար, Պ.Կամպէթթայի բարեկամներէն շատք՝ միահաղոյն կ'փութան պատասխանելու թէ, Պ. Կամպէթթա որ արդէն հարուստ մէկը չէր՝ անկէ ստորութիւնը թողած առեն ո՛չ միայն չքաւոր, այլև խել մ'ալ պարտուց ներքև ինալով առկէ ցուրս ելած էր Բեատի և իր հարստութեանց աղբիւրներն ցոյց տալու համար կըսեն թէ՝ Պ.Կամպէթթա, Բէրիպիւք-Ֆըրանսէզ թերթին բաժնետոմսերուն կէս մասին, ինչպէս նաև

միենոյն լրագրոյ 1 սունոց (10 փարանոց) տպագրեալ մանրաթերթին, որ 150.000 օրինակ կը քաշէ օրը, առնից տէրն է։

Բայց և այնու հանդերձ, բոլոր այս հաշիւներն՝ դարձեալ անբաւական են ըմբռնեցնելու՝ ո՛ւսափեկած ըլլալուն Պ. Կամպէթթայի այդքան հարստութիւնք՝ որ բաւական ճոխ կեանք մ՚անցընելէն զատ ներքնապէս, մինակ մէկ երեկոյթի մը համար ալ այսքան տարօրինակ ծախք մը ընէ՝ որ իր առած ատենապետական ամսականին 2 տարեկան թոշակի գումարին կ՚հաւասարի։

—Պ. Ֆօէմի ստբրած օրվարնայի շոգենաւով մայրաքաղաքս մեկնած միջոցին, պաշտօնական մը շոգենաւը առնելով իրեն յանձնէր է առ ինքն շնորհեալ Մէճիտիէ Ա. կարգի պատուանշանին կայս. Ֆէրմանը։

—Պօնտայի մէջ անդ մ՚ յունաստան պօշնաքներուն և առեւտրական ստուդեանց միջեւ կռիւ մը պատահելով ժանտարմներն զէնք գործածելու հարկադրուեր են, և 1 հոգի սպաննուեր ու քանի մ՚անձինք վիրաւորուեր են. իսկ աւստրիօրք զրկուելով բարեկարգութիւնք վերահաստատուեր է։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Լոնտրա 26 յու.

Գահիրէէն կ՚հեռագրենցէյլի-Նիուզին թէ զրոյց կայ որ Շէրիֆ բաշայի պաշտօնէութիւնը իյնալով, սմա յաջորդեր է Նուպար Խաշիմին նախագահութեամբ կազմեալ նոր պաշտօնէութիւն մը, որոյ մէջ կ՚գտնուի եղեր Րիազ բաշա իբր գանձուց պաշտօնեայ, և Նէքէն բաշա՝ իբր արտք. գործ. պաշտօնեայ։

28 յու.

Բանակցութիւնք կ՚շարունակեն տակաւին Անգղիոյ, Գաղղիոյ և Բ.Դրան միջեւ. Թէվֆիք բաշայի տուած կարգը՝ իբրև Եգիպտոսի խտիվ հաստատութեան նոր Ֆէրմանին նկատմամբ։

Երկու Տէրութիւնք արդէն համաձայնած են Ֆէրմանին ինչ ինչ կէտերուն վրայ. իսկ ուրիշ կէտի մը վրայ տակաւին տարակուսիւն կ՚հանեն, այս կէտն ալ կ՚կարծուի թէ՝ դաշնագրութիւններ կնքելու արտօնութեանը կ՚վերաբերի զոր Անգղիա և Գաղղիա կ՚պահանջեն խտիվին համար։ Միւս կողմանէ ալ կ՚հաւաստեն թէ Գաղղիա և Անգղիա համաձայն են զինուորական և ելմտական գործոց մասին՝ ինչ ինչ սեղմումներ ընել հարկ դնելու խտիվին վրայ։ Զի կասկածուիր թէ Տէրութիւնք շատ յանգած՝ չհամաձայնին։ Դուռն հետ՝ Ֆէրմանին խմբագրութեանը նկատմամբ։

—Հնդկաստանէն բերուած հեռագիր մը կ՚ծանուցանէ թէ՝ Աֆղանիստանի անգղ. նորագ. դեսպան Սըր Բէլըր Գուլուն եարի տեղակալ գնդապետ Գաւալի մայրաքաղաքին հասեր է։

—Այս (ուշ.) առաւօտուն Թայմզը Վիէննայէն հեռագիր մը կ՚հրատարակէ, որն որ Ա. Ասփրոնը կառավարութեան ոստանէն բաշխելու եղանակը մ՚անի Ս. Բէթէրսպուրկի Ամանս Բիւս գործակալութեան ձեռօք եւրոպական լրագրած հաղորդուած հեռագրալով մը վրայօք։ Աժանս Բիւս կըսէր թէ՝ Ռուսիա անմիջապէս Թուրքիան յոշոտելով բաժանել պիտի առաջարկէ Տէրութեանց, եթէ սամ. զօրքերն Արեւելեան-Ռումէլին գրաւելու ելնեն։ Թայմզի Վիէննայէն քաշուած հեռագիրը կ՚յայտնէ թէ, Վիէննայի պաշտօնական շրջանակներու մէջ ամենափոքր կարևորութիւն անգամ չեն ընծայեր Աժանս Բիւսի սոյն յայտարարութեանը։

Այս առաւօտ հասած

Բարիզ 28.—Րէբիւպլիք Ֆրանսէզ թերթը կըսէ որ եթէ Սուլթանը պինդ կենայ Եգիպտոսի նկատմամբ բռնած իր դիրքին մէջ, այն ատեն զանց պիտի ըլլայ խտիվին հաստատութեան Ֆէրմանը, և Եգիպտոսի ու Դրան յարաբերութիւնք՝ միմիայն տարեկան հարկը վճարելուն մէջ պիտի ամփոփուի։

Պէլկրատ 28.—Սրպօ սահմանադրական սահմանադրութեան օրոշման գործողութիւններն աւարտեցան ի գոհունակութիւն երկու կողմանց։

Հռովմ 26.—Պաշտօնէից գահերէց Պ. Գայրօլի, այսօրուան Ծերակուտի նիստին խօսած ատենաբանութեանը մէջ ըսաւ թէ՝ պաշտօնէութեան քաղաքականութիւնը՝ խաղաղութեան քաղաքականութիւն մ՚է, թէ դաշնագրութեանց և մանաւանդ Բերլինի դաշնագրին (Ցանաստանի վերաբերեալ) 24րդ յօդուածին գործադրութիւնը կուզէ։ Պաշտօնեայն ինպատ Յունաստանի խիստ եռանդուն և համակրական կերպիւ խօսեցաւ։

Ըսաւ նաեւ թէ՝ ասոյգ չէ որ Գահիրէ բնակող իտալացիք աէրութեանց պաշտպանութիւնը խնդրած ըլլին։—Ռումանիոյ վրայ ալ խօսելով ըսաւ թէ՝ այդ երկրին կրօնական խնդիրը լուծուելուն պէս՝ Իտալիա այնորա անկախութիւնը պիտի ճանչէ։

Պաշտօնեայն կաւարտէ իւր խօսքը ըսելով թէ՝ պաշտօնէութեան արտաքին քաղաքականութիւնն այ հաշտասէր եւ պինդ պիտի ըլլի։

Լոնտրա 28.—Պ. Պուրք Հարկց. Խորհրդարանին մէջ յայտնեց թէ Ռուսիոյ մէջ բանտարկեալ. Ներսուն անծանօթ անգղ մը փախստականներուն վրայ եղած բողոքներէ՝ ձերբակալութեանց համար ոեւէ գիտցութիւն ընելու միտք չունի անգղ. կառավարութիւնը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս առաւօտ բացուեցաւ	12·23
Ռումելի	44·50
Թըմթագրամ	890·00
Պըլինձ	405·00

Վրիպակ.—Սոյն թերթին առաջին երես առաջին սիւնակի 12րդ և 22րդ տողին մէջ տեղը մացուեր է հեռեւեալ տողը առս է բնութեան հարկէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այն ինչ երէկուան թերթերըն տակաւին՝ նախարարութեան մէջ տեղի ունեցած կարծեաց անհամաձայնութեան և պաշտօնէից փոփոխութեան մը զրոյցներուն վրայ կարծիքյայտնելու կըզբաղէին, անդին Սիրքէճիի պողոտային վրայ նորընտիր եպարքոսին անցնելով Բ. Դուռը երթալու հանդիսին պատրաստութիւնը կ՚տեսնուէր։

Իրօք ալ երէկ առաւօտ Խայրէտտին բաշայէն եպարքոսութեան մատանին առնուելով, այն Բարեզի նախկին դեսպան Արիֆի բաշայի յանձնուած էր, պաշտօնէութեան գահերէցի (պաշ-վէքիլ) տիտղոսով, որոյ հաստատութեան հրովարտակն ալ պալատան նորընտիր Ա. քարտուղար Ալի Ֆուատ պէյ անձամբ Բ. Դուռը բերելով մեծ հանդիսիւ, բոլոր նախարարաց և մեծամեծաց ներկայութեան ընթերցաւ, որոյ բնագիր պատճէնը հետեւեալն է։

«Վէզիրը մա'ալի սէմիրիմ Աճմէտ Արիֆի բաշա.

Խայրէտտին բաշանըն պուքէրրէ պիլ ինճապ՝ մէնէտտը սատրէթտէն իստիֆասըի, վէ մէանէտը մէզքիւրէ իւնվանըն՝ կէօրիւնէն լիւզումընէ պինաէն՝ Պաշ-Վէքեալէթէ թահվիլի իլէ, սիզին միւճէրրէպ օլան խիւթ. գամէթ վէ սատագաթ վէ տիրայէթինիզ ճիհէթի իլէ. Վէքեալէթ մէզքիւրէ եօհտէնիզէ վէ Խարիճիյէ-նէզարէթինըն տախի՝ վուգուֆ վէ թէճրիւպէսինէ վէ էհլիյէթինէ մէպնի՝ Բարիզ Սէֆիրի Սավֆէթ բաշայա թէվճիհ ու էհալէսի. Նաֆի՛ա նըզըրը Սամի բաշա եօհտէսինէ Խարիճիէ միւսթէշարլըղընըն թէվճիհի իլէ. Սավֆէթ բաշանըն պու թարաֆա վիւսուլինէ տէկին՝ նէզարէթը մէզգիւրէ վէքեալէթինին միւշարիլէյհ Սամի բաշայա թէֆվիզի. Նէզարէթի ճէնիւզլ օնմ վէ թէքաւիւտէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, նախապէթի էֆքեար վէ մագտասըմ Տէվլէթը-Ալիյէմիզին հուսուլը սա՛աթ վէ սէլամէթ դատր ու չէվքէթի գազինէսի օլոյնտան միւսթէնէտէն, պի թէվֆիգ-ութաալա թէ՛ալա էիւմ լէ հէյէթ միւքէլլէֆէ թէրաֆընտան պու եօլտա հարբ մէսայի վէ ղայրէթ օլնմասը՛մաթ. լուպտ Շահանէմիզ պուլունմուշ տըր։

Ճէնապը Հագգ Տէվլէթիմիզէ հիւսնի խամէթ վէ սատագաթ խանէյէրի թէվֆիգ աթ ու թէյեիտաթը սամէտանիէսի. նէ մագրուն պույուրսուն.»

—Վերայգրեալ հրովարտակին ընթերցումէն յետոյ երէկ Պաշ-Վէքիլ Արիֆի բաշա պալատը գնաց իւր նոր ընտրութեանը համար Սուլթանին շնորհակալութիւնը մատուցանելու։

—Երէկ եպարքոսական հաստատութեան հանդէսը տեսնելու համար Ռուսիոյ, Աւստրիոյ և Իտալիոյ դեսպանք, անպաշտօն կերպիւ Բ. Դուռն երթալով, հրովարտակին ընթերցման ատեն՝ ժողովրդեան մէջ կանգնած ներկայ գտնուեր են։

—Դադարեալ Աթամպուլի տեղ հրատարակուած Մաթեն գաղղ. օրաթերթը տպագրատեսչութենէն երեկուընէ 6 ամիս դադարման հրաման ընդունեց։

—Բաստամսունիի կուսակալ Սաիտ բաշա երէկ մայրաքաղաքս հասնելով ուղղակի կայսպալատը գացեր է Սուլթանին ներկայանալու։

—Ծովային գործոց պաշտօնեայն շր. օր Խարբէի-Մահմուտէի պաշտօնատունն երթալով Գատըգիւղի և Կըզգեաց շոգենաւերուն անցագինը արծաթ դրամի փոխանակելուն դէմ ժողովրդեան բրած բողոքը նըկատողութեան առնելէն ու քննելէն ետքը, հրաման ըրեր է որ առաջին և երկրորդ Մէվգիներուն տոմսագինը քանակաւ փարայ իջեցնեն։

—Այս առաւօտ ժամը 9ին միջոցները Օրթագիւղ Թաշքէօբրիւ բռնուած թայէն հրդեհ մը պատահելով, քամիին բռնութենէն արծարծեցաւ և 5 ժամու մէջ գիւղին մեծ մասը գրեթէ մոխիր դարձնելէն յետոյ, ժամը 2 1/2ին հազիւ կըրցաւ առաջքն առնուիլ։ Այրած թաղերն են՝ Մաքսուտեանց և այլոց ծովեզերեայ շարք մը տուներուն, որք անճիսա մեացեր են, եաեւ կողմը բաղնիքին շրջակայքը, պահականոցը, նաւամատոյցի մեծ մզկիթը, Տէրէի թաղն ամբողջ. Ցունաց եկեղեցին, Թաշ-Նէրտիվէնի մեծ մասը, Թրամվէյի կայարանին դէմի և ամբողջ նաւամատոյցի կողմի շէնքերն մոխիր դարձեր են, իսկ մեր եկեղեցին, դպրոցը և թատրոնն ազատեր են։ Բայց որ ամենէն ցաւալին է, Գուրգէնեան Հայկական-Արթարանը, որոյ պարգեւ արդշխաութեանն հանդէսը դեռ այս կիրակի կատարուած էր, այս առաւօտ ծխախնչիւն աւերակաց կոյտ մը դարձեր է գրեթէ իւր բոլոր գոյքերովը, առանց ոեւէ մէկ մաս մը հանելու աշակերտաց։

Ստուգիւ սոս ամենադառն դժբաղդութիւն մ՚է, որոյ վերայ մասնաւորապէս հարկ կ՚համարիմք հրաւիրել ուսումնասէր հասարակութեան կարեկցութիւնը, տեսնուելով որ 4 տարուան անձանձիր աշխատութեան և ջանից արդիւնքն ու ակնկալութիւնը մէկ վայրկենի մէջ այսպէս կոչնչանայ։

Այրած շէնքերուն թիւը ընդամենը 500ի կ՚հասնի կըսեն։

—Կ՚կարծուի թէ՝ Պօլսոյ դաղղ. դեսպանատան զինուորական կցորդ Թօրսի հարկիւրապետը Արեւ.-Ռումէլիի ժանտարմայի բանակին հրամանատարութիւնն ստանձնելու պիտի հրաւիրուի, վիճակիս զօրապետ

թըն անկարող միալով կազմակերպելու յիշեալ բանակը։

—Զմիւռնիայէն հասած տեղեկութիւնք շատ տխուր կ՚նկարագրեն գաւառին ապահովութեան վիճակը։ Քաղաքին մէջ ամեն օր յարձակման, գողութեան և սպանութեան դէպքեր անպակաս լինելէն զատ, մեծ ճանապարհներու վրայ ալ ճանբորդք բանտելով կ՚կողոպտուին, իսկ անկանոն ոստիկանութիւնք, բուն չարագործներուն ու աւազակներուն չկրնալով ձեռք հասցնել, խեղճ գիւղացիներն կ՚ձերբակալէ ու կը բանտարկէ, ըսելով թէ սոնք են գողերուն պաշտպան տուողները, մինչդեռ այդպէս իսկ լինելն ալ զարմանալիչէ եթէ մտածուի թէ ինչ կրնայ ընել խեղճ ու անզէն գիւղացին, երբ այդ սպառազինեալ եղեռնալից լեռնականներէն մին՝ իրեն հաց ու ծխախոտ ճարել կ՚հրամայէ բռպանալեօք։

Միթէ ոստիկանութիւնը միևնոյն կերպով չէր վարուեր առկէ առաջ ալ Նիկոմիդիոյ և Պրուսայի շրջակայ գիւղերուն բնակչացը հետ, Լէֆթէրի և Մանոլի օրերն, առանց աւազակներն կարենալ բռնելու, բանտարկելով խեղճ գիւղացիներն թէ սոնք են պաշտպան ճարողն աւազակներուն, և պէ՞տք է զարմանալ միթէ՝ երբ գիւղացին ոչ հանգիստ գտնելով և ո՛չ անդորրութիւն թէ՝ տեղական իշխանութեան կողմէն և թէ՝ աւազակներէն, ելնէ ինքն ալ աւազակներուն հետ մէկ կըլլայ, յորս մինակ շահ ու հանգիստը գտնել կ՚երևի։

Ասով հանդերձ Զմիւռնիոյ կառավարութիւնը բնաւ ուրիշ ունէ միջոց ձեռք առած չունի այդ Զէյպէքներուն հետզհետէ բազմանալով հրոսներ կազմելուն և հասուցած չարեաց առաջքն առնելու համար։ Ամեն կողմէն բարձրաձայն բողոքներ կ՚լսուին, միայն տեղական իշխանութեան ականջներն խլացեր են չլսելու համար զանոնք։ 12 յոյն աւազակաց հրոսակ մ՚ալ կազմուելով արդէն Բունմավասի դաշտն ու Թայասի բլուրներուն վրայ սկսեր է իր ասպատակութիւններն ընել։ Կ՚թուի թէ մինչև որ աւազակներէն կառավարութեան խոնաւը չպաշարուի կամ յարձակում չկրէ, գաւառին իշխանութիւնը իր անտարբերութենէն և անհոգութենէն սթափելիք չունի։

Իւսկիւտար Ս. Խաչ թաղի երկսեռ վարժարանաց հողաբարձութիւնք կ՚ծանուցանէ թէ յիշեալ վարժարանաց տարեկան հարցաքննութիւնք յառաջիկայ յուլ. 18 դշ. օրէն սկսեալ մինչև յուլ. 21 շբ. օր պիտի կատարուին հետևեալ կերպով։

ԴՇ. և ՈՒՐ.—Հայկ. Ընդհ. պատմ. Աշխարհ. կրօն. Գեղ. Դաշնակ։

ՒՇ. և ՇԲ.—Դաղղ. Տաճկ. Թուաբ. Տոմր. Գծգր։

Կ՚հրաւիրուին ուսումնատենչ ազգայինք ներկայ գտնուիլ սոյն հարցաքննութեանց։

LOTERIE.

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԸՐԴ ՍԼՐԻ

Համպուրկի գերմանական կառավարութիւնք, որ սոյն նոր դրամական մեծ վիճակահանութիւնք վաւերացուցած է, ոչ միայն բաժնետոմսերուն ցրուիլը, այլև ամեն քաշուած վիճակարկութիւնք կ՚հսկակէ, Պարգևներուն ճշդիւ վճարմանց համար գանձուն բոլոր արժէտոմսերովը երաշխաւորելով, այնպէս որ իւրաքանչիւրին ամեն կողմանէ ամենամեծ ապահովութիւն տրուած է։

Արդէն այս պարագայն բաւական ապացոյց մ՚է թէ սոյն վիճակահանութիւնն ամեն ապահովութիւնն ունի։ Սոյն նոր մեծ վիճակահանութիւնն այժմ մինակ 74.000 Տոմսակէ կ՚բաղկանայ, յորոց 32.000ը անպատճառ պիտի շահին, որմէ բացայայտ կերևի սոյն ձեռնարկութեան շահաւէտութիւնը, վասզի Տոմսակաց գրեթէ կէսը վաստկող պիտի ըլլան։ Բոլոր Պարգևները արագարար մէկմէկու յաջորդող միայն 4 Բաժանմամբ պիտի քաշուին։ Առաջին մեծ պարգև պիտի ըլլայ

533,000 Ֆրանք

Իսկ երկրորդական Պարգևներն են՝ գլխաւորաբար

Տոմսակ	Ֆրանք		Էն Ֆրանք	Տոմսակ	Ֆրանք		Էն Ֆրանք
1	333·333	»	333·333	23	13·333	»	306·659
1	200·000	»	200·000	3	10·666	»	13·988
1	133·333	»	133·333	1	8·000	»	8·000
1	80·000	»	80·000	54	6·666	»	359·964
1	66·666	»	66·666	3	5·333	»	15·999
2	53·333	»	106·666	68	4·000	»	272·000
2	40·000	»	80·000	213	2·666	»	567·858
4	33·333	»	133·332	525	1·333	»	699·225
2	26·666	»	53·332	660	666	»	439·560
11	20·000	»	220·000	925	400	»	370·000

ևլն. ևլն.

Համագումար՝ շահող բաժինք 32.000 Պարգև։

Ամեն մէկ վիճակահանութենէ իսկ և իսկ ետքը, գերմանական կառավարութեան հսկողութեան ներքև, բոլոր շահող բաժիններուն Պարգևները անմիջապէս Ռսկեդրամով պիտի վճարուին։

Մեք սոյն սկզբնական տոմսակներուն վաճառումն յանձն առած ըլլալով, առանց վերադիր ծախուց, իրենց բուն գիներովը կ՚ղրկեմք։ Յառաջիկայ սոյն մեծկակ վիճակահանութեան համար պաշտօնապէս որոշուած օրն է

20 ԵՒ 21 ՕԳՈՍՏՈՍ (Ն. Տ.)

Ամբողջական 1 Տոմսակին գինն է Ֆրանք 75.—

Իսկ կէս Տոմսակին գինն է Ֆրանք 37·50

Տոմսակաց արժէքը պէտք է ուղարկել գաղղիական Պանքայի դրամատոմսերով, թղթատարութեան ծախքը դրկողին վրայ ըլլալով, և կամ Գաղղիոյ, Անգլիոյ կամ Գերմանիոյ Պանքաներու վրայ փոխանակագրելով։

Դրամն ընդունելնուս պէս յատուկ նամակաւ կ՚ղրկեմք յանձնարարեալ Տոմսակները, որոնք տէրութեան զինանշանովը վաւերացեալ են. ասոնց հետ կ՚ղրկեմք նաև վիճակահանութեան Յայտագիրն ալ գաղղիական լեզուաւ. և ամեն վիճակարկութենէն յետոյ Պարգևներուն և շահող թուոց պաշտօնական ցուցակը. բայց յայտանէ Պարգևները պիտի հրատարակուին Արևելքի գլխաւոր լրագրաց մէջ. Շնորհակալ ենք Թուրքիոյ հասարակութենէն, սոյն վիճակահանութեան նախորդ Սէրիին կատարմամբ ունեցած մեծ հոգածութեանն համար, և կ՚խոստանամք և յապագային միևնոյն ճշդութեամբ կատարելիրենց յանձնարարութիւնները։ Կ՚աղաչեմք որ իրենց յանձնարարութիւննեը փութով ուղարկեն, վիճակահանութենէն առաջ, այսինքն՝ յառաջ քան 20 ՕԳՈՍՏՈՍ (Ն. Տ.) առ մեր Գործատունն ուղղակի ԻԶԷՆԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ, գլխաւոր դրասենեակ վիճակահանութեան ի Համպուրկ (Գերմանիա)

ISENTHAL & Cie Bureau principal de Loterie.

Hambourg (Allemagne).

Մեր թղթակցութիւնք գաղղ. անգղ. և իտալերէն լեզուօք կատարուելով, կ՚խնդրեմք որ այս լեզուներէն մէկովը մեզ հետ թղթակցուի։ Նամակ մը Արևելից քաղաքներէն մինչև Համպուրկ՝ 180 ժամէն կ՚հասնի և փոխադարձաբար։

Adolf SteinerBureau d'annoncesHambourg

ՇԱՐԳ

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ ՀԻՒՆԱՑԷՍԻ

Հեղինակութիւն

ՎԱՐԴԱՆ ՓԷՇԻ

Հանդուցեալ Վարդան պէյի երկասիրութիւնն եղող Արեւելեան վերջին պատերազմին երկհատոր տաճկերէն պատմութեան Ա. հատորն արդէն ի լոյս ընծայուած ըլլալով, իւրաքանչիւր հատոր բաժանորդաց 25 դրշ. արժաթ, իսկ հրատարակուելէն ետքը 35 դրշ. արծաթի կը ծախուի։

Բաժանորդք գրուիլ ուզողներն դիմելու են Բերայ Թարլա-Պաշը փողոց թիւ 22 քաղինօն գործոյս հրատարակիչ Միհրան Ս. Բիթապճեան էֆ.ի և Պոլիս Սուլթան-Համամ Էսատ էֆ խանը փորագրիչ Պէրպէրեան Նշան էֆ.ի։

Իսկ տետր առ տետր գնել ուզողաց համար կ՚ծախուի Էմին-Էօնիւ Ջրավաճառ Մ.հի. Պօղոս աղայի խանութը, Բերայ Աղա-Ջամի ծխավաճառ Բոհճաճեան Յովսէփ աղայի 167 թիւ և Թարլա պաշը ծխավաճառ Անդրէաս աղայի խանութները։

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՅՕՐԻՆԵՑ Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Կը ծախուի Նէնի Ճամի Զիւինկիրլէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Գին 1 Ֆրանք

ՀԱՄԱՌՕՏ

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Հրատարակէ

ՆՇԱՆ Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

—o—

Սոյն կարևոր և օգտակար գըրքոյկը, որ թէ՛ ի պէտս վարժարանաց և թէ առանձինն ուսանողաց կրնայ միանգամայն ծառայել, յստակ բացատրութեամբ, 130 փայտատիպ պատկերօք ճոխացեալ և 140 երեսէ բաղկացեալ ընտիր դասագիրք մ՚է, գինն է կէս արծաթ մճիտ, [գաղղ. բնագրին գինն ըլլալով 3 ու կէս ֆր.)

Կ՚գտնուի Կ. Պոլիս Սուլթան-Համամ Էսատ էֆ խան թիւ 17, Նշան էֆ. Կ. Պէրպէրեանի փորագրատունը և բոլոր գրավաճառաց քով։

Ղալաթիա ԲՇ. 16 Յուլիս

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց		12.32
Ցած գին		12.23
Բարձր գին		12.32
Գոց		12.24
Թղթադրամ	բաց	0900 00
	ցած	0857 20
	բարձր	0905 00
	ժամը 11	0890.00

Փոխ. 63ի	Ֆր.	000.00
» 65ի	»	072.00
» 69ի	»	070.00
» 73ի	»	065.00
Գանձատոմս		21.00
Սօսիէթէ Ժէնէրալ		4.10
Սօսիէթէ Օթօման		3 20
Պանք տը Քօնսթ.		6.25
Քրէտի Ժէնէրալ		4 10
Թրամվէյ		2 70
Ռում. Երկաթուղի		45.25

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

(Օսմ. ոսկին 100 ու 1 հաշուով)

Անգղ. ոսկի	109.27
Գաղղ. »	87.24
Ռօլ	90.05
Քարպօն արծաթ	17.02
» թղթադրամ	10.00
Քրըմից	51.15
Հինդնոց	17 20
Մէճիտիէ	18.00
Ճերմակ մէճիտ	06 16
Պլինձ	390.00